

NUMERY LOKALIZACYJNE EAN

Codziennie na całym świecie przesyłane są ogromne ilości informacji dotyczących partnerów handlowych i związanych z miejscami ich lokalizacji. Na kopertach wypisuje się nazwy i adresy wysyłane pocztą, na dokumentach transportowych nanoszone są punkty docelowe dostaw, w komunikatach EDI umieszczane są adresy sieciowe itd. To zaledwie kilka przykładów spośród niezliczonych sytuacji, w których identyfikuje się partnerów handlowych i ich lokalizacje.

Wraz z upowszechnieniem elektronicznego przesyłania informacji, zwłaszcza elektronicznej wymiany danych (EDI), nadeszła potrzeba kodowania nazw i adresów partnerów. Zastosowanie kodowanych identyfikatorów w miejsce pełnych nazw i adresów alfanumerycznych jest warunkiem pomyślnego wdrożenia EDI.

Identyfikacja lokalizacji i partnerów przy pomocy międzynarodowego systemu kodowania jest szczególnie ważna dla użytkowników EDI, prowadzących międzynarodową wymianę handlową. Można sobie wyobrazić ile byłoby pomyłek i komplikacji w firmach mających wielu partnerów handlowych, z których każdy używałby kodu o innym formacie i innych regułach jego stosowania.

Numery lokalizacyjne EAN są uznanym na świecie sposobem identyfikacji partnerów i miejsc lokalizacji.

Co to są numery lokalizacyjne EAN ?

Numery lokalizacyjne EAN, podobnie jak numery EAN służące do oznaczania towarów rynkowych, są niepowtarzalne na całym świecie, nie zawierają żadnych informacji i mają ściśle określone zasady stosowania.

Numer lokalizacyjny EAN składa się wyłącznie z cyfr i musi mieć stałą długość trzynastu znaków. Każdy numer lokalizacyjny EAN zawiera na trzynastej pozycji cyfrę zwaną cyfrą kontrolną, dzięki której można upewnić się, że został on właściwie wprowadzony. Sposób obliczania tej cyfry kontrolnej jest dokładnie taki sam jak dla numerów towarowych EAN.

Ponieważ część numeru lokalizacyjnego nadawana jest przez Centrum Kodów Kreskowych, a pozostała część przez stronę będącą właścicielem identyfikowanej jednostki funkcjonalnej, jest on niepowtarzalnym i uniwersalnym identyfikatorem, który może być stosowany przez wszystkich.

Co mogą identyfikować numery lokalizacyjne EAN ?

Numery lokalizacyjne EAN mogą być stosowane do identyfikacji każdego miejsca posiadającego adres. Przykładem tego mogą być:.

- jednostki prawne, czyli zarejestrowane firmy, ich filie bądź oddziały np. dostawca, odbiorca, bank, spedytor itp.;
- jednostki funkcjonalne, np. określone oddziały w jednostkach prawnych (np. dział księgowości), skrzynki pocztowe lub pliki w komputerze;

- konkretne miejsca fizyczne, tj. magazyn, bramy magazynu, określone pomieszczenia w budynku, punkt dostarczenia przesyłek itp.

Jakie informacje związane są z numerem lokalizacyjnym EAN ?

Szczegółowe dane związane z partnerem handlowym lub lokalizacją, tj.:

- adresy fizyczne firm lub osób,
- rodzaj miejsca lokalizacji (np. magazyn, punkt przyjmowania dostaw),
- rejon (województwo, region kraju),
- numery telefonu i faksu,
- osoby, z którymi należy się kontaktować (imię i nazwisko, stanowisko),
- informacje bankowe i numer rachunku,
- adresy współpracowników (np. siedziba działu księgowego, adresy poczty elektronicznej),
- warunki i zastrzeżenia dotyczące przyjmowania dostaw,
- numer REGON,
- numer NIP i inne,

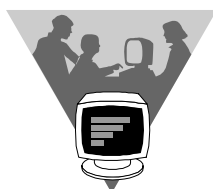
przechowywane są w pamięci komputerowej systemu użytkownika. Numer lokalizacyjny EAN służy wyłącznie jako klucz dostępu wywołujący te dane i nie zawiera żadnych informacji na temat miejsca lokalizacji, którą identyfikuje.

Numer lokalizacyjny EAN

Baza danych

Tłumaczenie

1 2 3 4 5 6 7 8 9 0 1 2 8

Klient ABC SA
ul. Żucza 100
99-999 Miasto Dębowo
Fax: 72 8 888 19
Tel: 72 8 888 19
Kontakt: Jan Kowal
Nr konta: Bank Jaś IV/o Poznań
777888999
Nr NIP: 111-22-33-444

Struktura numerów lokalizacyjnych jest następująca:

- Trzycyfrowy prefiks organizacji krajowej EAN nadawany przez EAN International (dla Polski wynosi on 590);
- Numer podmiotu gospodarczego o zmiennej długości, od trzech do siedmiu cyfr, (C1...C7), nadawany przez organizację krajową EAN, zależnie od zapotrzebowania danej firmy na liczbę numerów jednostek prawnych, jednostek funkcjonalnych i miejsc fizycznych (wszystkie te rodzaje lokalizacji nazywamy dalej jednostkami podległymi);

- Numery jednostek podległych o zmiennej długości, od dwóch do sześciu cyfr, (I1...I6), wykorzystywany przez podmiot gospodarczy do ewentualnej identyfikacji jednostek podległych danego przedsiębiorstwa;
- K - cyfra kontrolna, obliczana z poprzedzających ją 12 cyfr, według standardowego algorytmu ustalonego przez EAN International. (Algorytm obliczania cyfry kontrolnej podano na końcu broszury.)

Prefiks EAN	Numer podmiotu gospodarczego	Indywidualny numer lokalizacyjny	Cyfra kontrolna
5 9 0	C1 C2 C3	I1 I2 I3 I4 I5 I6	K
5 9 0	C1 C2 C3 C4	I1 I2 I3 I4 I5	K
5 9 0	C1 C2 C3 C4 C5	I1 I2 I3 I4	K
5 9 0	C1 C2 C3 C4 C5 C6	I1 I2 I3	K
5 9 0	C1 C2 C3 C4 C5 C6 C7	I1 I2	K

PRZYKŁAD:

1) Firma, która ma do 100 jednostek podległych - dostaje siedmiocyfrowy numer podmiotu gospodarczego:

590 **1111000** I I K

2) Firma, która ma do 1000 jednostek podległych - dostaje sześciocyfrowy numer jednostki kodującej:

590 **111200** I I I K

3) Firma, która ma do 1000 jednostek podległych - dostaje pięciocyfrowy numer jednostki kodującej:

590 **11130** I I I I K itd.

Czy numery lokalizacyjne EAN mogą być odczytywane automatycznie ?

Kody lokalizacyjne odgrywają coraz większą rolę jako informacja uzupełniająca w systemach kontroli dystrybucji dóbr fizycznych. Numery lokalizacyjne EAN mogą być przedstawiane w postaci kodu kreskowego i w razie potrzeby fizycznie nanoszone w identyfikowanym miejscu lub na etykiety transportowe. Należy pamiętać, że symbolika kodu kreskowego EAN-13 i EAN-8 jest zarezerwowana do kodowania numerów towarowych EAN. Numery lokalizacyjne EAN natomiast, poprzedzone odpowiednim Identyfikatorem Zastosowania przedstawione są w symbolice EAN-128. Oznacza to, że obok pierwotnej identyfikacji produktu i danych uzupełniających (np. data trwałości, numer serii produkcyjnej, identyfikacja jednostek wysyłkowych, wymiarów), standard ten umożliwia przedstawianie w postaci kodów kreskowych numerów lokalizacyjnych EAN.

Przykład kodu EAN-128

Identyfikator Zastosowania	414
Definicja	Kod lokalizacyjny EAN do identyfikacji fizycznej
Format danych	n13

Szczegółowy opis Identyfikatorów Zastosowania, przeznaczonych do kodowania numerów lokalizacyjnych i inne, znajduje się w broszurze Centrum Kodów Kreskowych (CKK) „Znakowanie towarów kodami uzupełniającymi EAN-128. Standardowe Identyfikatory Zastosowania UCC/EAN”.

Jak wykorzystywane są numery lokalizacyjne EAN ?

Podstawowym zastosowaniem numerów lokalizacyjnych EAN jest identyfikacja w komunikatach EDI nadawcy i odbiorcy w transmisji elektronicznej oraz wszystkich partnerów transakcji, tj. nabywcy, sprzedawcy, przewoźnika, zakładu ubezpieczeń, agencji celnej itp. oraz ich lokalizacji. W EANCOM, przewodniku EAN International do wdrażania zasad EDIFACT w handlu i przemyśle, istnieje komunikat (PARTIN - Informacja Adresowa) służący do przesyłania szczegółowych informacji o partnerze.

Informacja Adresowa jest pierwszym komunikatem wymienianym przez partnerów handlowych na początku ich współpracy. Służy on do powiązania numerów lokalizacyjnych EAN z informacją o lokalizacji i odpowiednimi danymi operacyjnymi, administracyjnymi i finansowymi oraz danymi o partnerze handlowym, jak nazwa i adres, osoby z którymi należy się kontaktować, dane księgowe itp.

Komunikat ten służy do umieszczenia numeru lokalizacyjnego EAN w pamięci komputera partnera handlowego. Komunikaty następujące po komunikacie PARTIN wykorzystują numer lokalizacyjny EAN do identyfikacji partnerów i miejsca lokalizacji.

Również w systemach przepływu informacji opartych na dokumentach papierowych numery lokalizacyjne są niezwykle pomocne. Oszczędzają miejsce i czas oraz zmniejszają możliwość popełnienia pomyłki przy wpisywaniu pełnego adresu i jego przepisywaniu w działach zajmujących się przetwarzaniem danych.

Co się dzieje, gdy miejsce lokalizacji zmienia się lub zostaje zlikwidowane ?

Zdarza się, że dane związane z numerem lokalizacyjnym EAN zmieniają się. Przedsiębiorstwo lub jego część, identyfikowana numerem lokalizacyjnym EAN może zmienić właściciela lub zostać zamknięta, a działalność prowadzona pod tym adresem może zostać przeniesiona w inne miejsce. Poniżej przedstawiono najczęstsze sposoby wykorzystania (ponownego użycia) numerów lokalizacyjnych po zmianie okoliczności, w jakich numer ten został nadany.

- Jeżeli firma sprzedaje (na przykład z powodu likwidacji) daną siedzibę innemu przedsiębiorstwu, to numer lokalizacyjny dla tego adresu, związany z poprzednim właścicielem powinien zostać zlikwidowany. Jeżeli nowy właściciel adresu zamierza identyfikować to miejsce numerem EAN, to musi otrzymać nowy numer.
- Jeżeli firma zmienia jeden adres i rozpoczyna podobną działalność pod nowym adresem, to może przenieść obecny numer lokalizacyjny EAN do nowego adresu lub przydzielić mu nowy numer. Powodem nadania nowego numeru lokalizacyjnego może być chęć zatrzymania zapisów komputerowych, związanych z działalnością w dawnym miejscu. Zapisy te mogą być później porównywane z wynikami działalności na nowym miejscu.
- Jeżeli zmienia się funkcja identyfikowana przez numer lokalizacyjny EAN, to strona odpowiedzialna za numer lokalizacyjny powinna zmienić związane z nim dane w pamięci swoich komputerów i zawiadomić o zmianie partnerów handlowych.

Numer lokalizacyjny, który został zlikwidowany nie powinien być używany przez co najmniej trzy lata. Okres ten umożliwia usunięcie wszystkich odnośników tego numeru z pamięci komputerów partnerów handlowych. Przy ponownym rozpoczęciu jego stosowania dane związane z nowym partnerem i jego lokalizacją powinny być retransmitowane za pośrednictwem wspomnianego wyżej komunikatu EDI: PARTIN .

Jak uzyskać numer lokalizacyjny EAN ?

Numery lokalizacyjne EAN uzyskuje się w organizacji krajowej EAN - w Polsce jest to Centrum Kodów Kreskowych w Poznaniu.

Przydzielanie kodów lokalizacyjnych podmiotom gospodarczym identyfikującym zarówno towary, jak i miejsce lokalizacji

Przedsiębiorstwa, którym przydzielono numer producenta dla identyfikacji towarów, nie mogą wykorzystywać tych numerów do oznaczenia miejsca lokalizacji. Powinny one zwrócić się do CKK o przydzielenie odrębnego numeru lokalizacyjnego.

UWAGA:

Jeżeli zdarzy się, że ten sam numer trzynastocyfrowy będzie wykorzystywany do identyfikowania towaru i lokalizacji, to nie należy obawiać się dezinformacji, ponieważ o jego znaczeniu decyduje sposób zastosowania lub uwarunkowania charakterystyczne dla danego przedsiębiorstwa. W komunikatach EDI znaczenie numeru definiuje się przez umieszczenie numeru w odpowiednim segmencie komunikatu oraz przez jego kwalifikator. W zastosowaniach kodów kreskowych (np. na etykietach), przeznaczenie numeru określa Identyfikator Zastosowania.

Przydzielanie kodów lokalizacyjnych podmiotom gospodarczym identyfikującym tylko miejsca lokalizacji

Przedsiębiorstwa mogą być zainteresowane stosowaniem jedynie kodów lokalizacyjnych. Są to zwykle firmy, od których partnerzy handlowi wymagają identyfikowania przy pomocy kodów lokalizacyjnych EAN dla celów elektronicznej wymiany danych (są to np. banki, urzędy celne, zakłady ubezpieczeń itp.).

Szczegółowe informacje dotyczące członkostwa, kosztów i przydzielania numerów lokalizacyjnych EAN dostępne są bezpośrednio w CKK.

Algorytm obliczania cyfry kontrolnej

- należy zsumować wartości cyfr na miejscach parzystych,
- pomnożyć wynik punktu a) przez liczbę 3,
- zsumować wartości cyfr na miejscach nieparzystych, zaczynając od miejsca trzeciego,
- zsumować wyniki punktu b) i c),
- cyfrą kontrolną jest najmniejsza liczba, która po dodaniu do wyniku punktu d), tworzy liczbę będącą wielokrotnością liczby 10.

Przykład obliczania cyfry kontrolnej

Miejsca cyfr numeru lokalizacyjnego	13	12	11	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1
Numer lokalizacyjny	5	9	0	1	2	3	4	1	2	3	4	5	7
Miejsce parzyste		9		1		3		1		3		5	
Miejsce nieparzyste	5		0		2		4		2		4		

a) $5 + 3 + 1 + 3 + 1 + 9 = 22$

b) $22 \times 3 = 66$

c) $4 + 2 + 4 + 2 + 0 + 5 = 17$

d) $66 + 17 = 83$

e) $90 - 83 = 7$